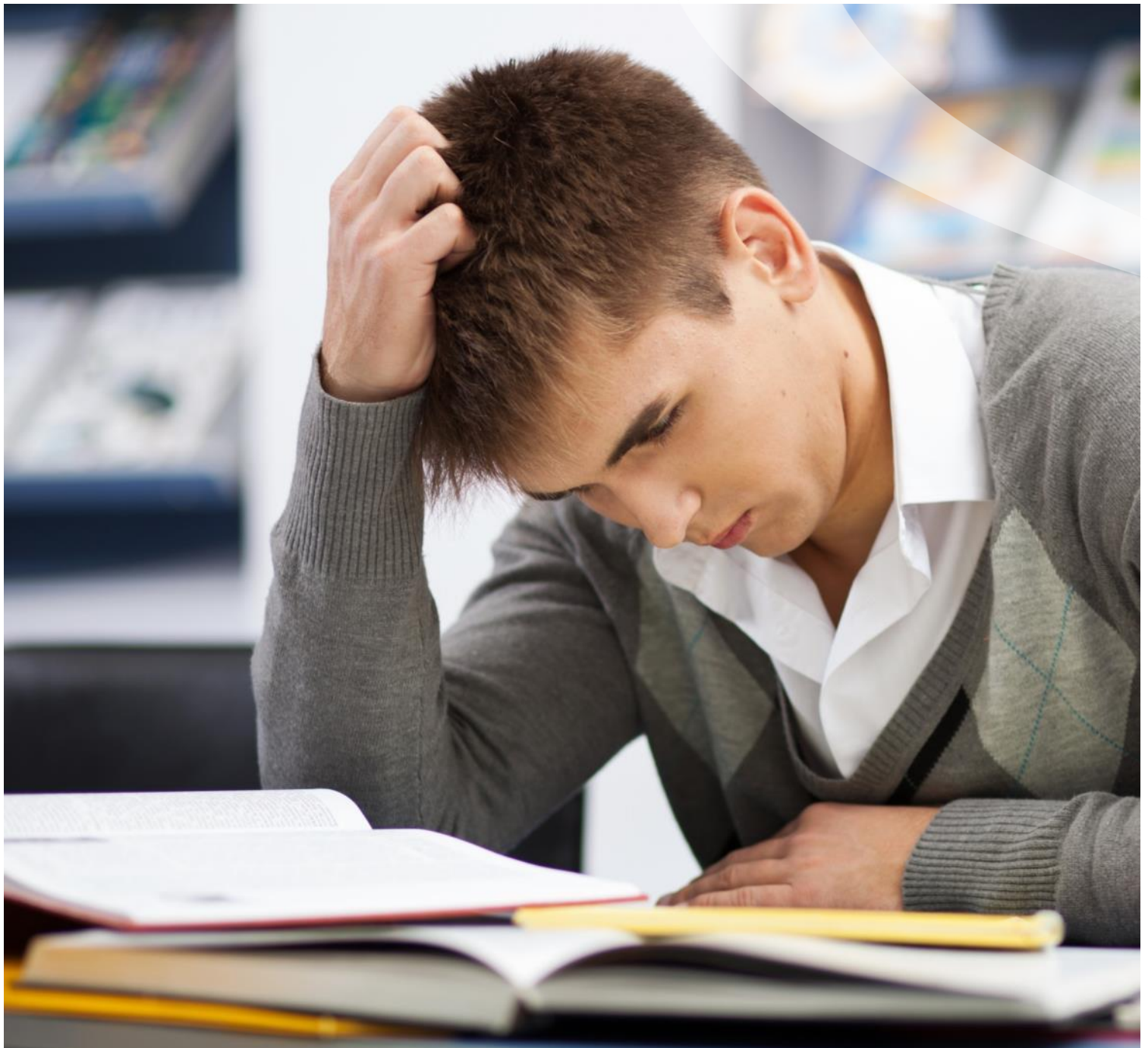

Klimastrategi for hovedstadsregionen

Nulpunktsmåling, august 2014

Om Oxford Research

Knowledge for a better society

Oxford Research er en specialiseret videnvirksomhed med fokus på velfærdsområderne og erhvervs- og regionaludvikling.

Oxford Research gennemfører skræddersyede analyser, implementeringsevalueringer og effektevalueringer for offentlige myndigheder, fonde og organisationer i civilsamfundet. Vi rådgiver også om strategiudvikling, faciliterer udviklingsprocesser og formidler vores viden på undervisningsforløb og seminarer. Vi kombinerer akademisk fordybelse, strategisk forståelse og god kommunikation – på den måde skaber vi anvendelsesorienteret viden, der kan gøre en forskel.

Oxford Research er grundlagt i 1995 og har selskaber i Danmark, Norge, Sverige og Finland. Oxford Research er en del af Oxford Gruppen.

Oxford Research A/S
Falkoner Alle 20, 4.
2000 Frederiksberg C
Danmark
(+45) 33 69 13 69
office@oxfordresearch.dk
www.oxfordresearch.dk

Indhold

1.	BAGGRUND OG SAMMENFATNING	3
1.1	Hovedkonklusioner	3
1.2	Spor 1: En klimaberedt region	8
1.3	Spor 2: Klimavenlig transport	10
1.4	Spor 3: Omstilling af energisystemet	11
1.5	Spor 4: Energieffektive bygninger	13
2.	METODE OG DATAGRUNDLAG	15
2.1	Spørgeskemaundersøgelse med kommunerne	15
2.2	Øvrig datagrundlag	15

1. Baggrund og sammenfatning

Klimapolitisk Forum¹ besluttede ved vedtagelsen af den fælles regionale klimastrategi for kommuner og region i foråret 2012 at gennemføre en årlig måling. Formålet er at følge realiseringen af strategiens målsætninger og succeskriterier. For at kunne følge udviklingen i målene i Region Hovedstadens og KKR Hovedstadens klimastrategi, er der gennemført en nulpunktsmåling i 2013 og nu igen i 2014.

Kommuner og region har valgt at måle på en række faktorer inden for de fem indsatsområder: En klimaberedt region, klimavenlig transport, omstilling af energisystemet, energieffektive bygninger samt klimavenligt forbrug og indkøb. I år måles ikke på sporet om klimavenligt forbrug.

Det primære grundlag for nulpunktsmålingen af klimastrategien for hovedstadsregionen er en spørgeskemaundersøgelse blandt de 29 kommuner i Region Hovedstaden. I alt svarede 26 kommuner ud af de 29 kommuner i regionen på spørgeskemaerne til de fire spor i år. Dragør, Herlev og Hørsholm kommuner besvarede ikke spørgeskemaerne.

Denne rapport udgør en kort sammenfatning, samt status på de fire spor i klimastrategien: *En klimaberedt region, klimavenlig transport, omstilling af energisystemet og energieffektive bygninger.*

1.1 HOVEDKONKLUSIONER

Den helt overordnede konklusion er, at kommunerne i forhold til alle fire spor i klimastrategien gør en indsats, der bidrager til, at hovedstadsregionen som helhed bevæger sig i en positiv retning, især indenfor offentligt bygninger er kommunerne ret langt. Der er dog områder, hvor det halter. I det følgende opsummeres hovedkonklusionerne fra årets nulpunktsmåling.

---

¹ Klimapolitisk Forum er kommunernes og regionens fælles politiske klimaforum. Det består af fem kommuner (Fredensborg, København, Allerød, Helsingør samt Dragør Kommune udpeget af KKR Hovedstaden) samt fem regionsmedlemmer fra regionens Miljø- og trafikudvalg.

I forhold til 'Nulpunktsmålingen' sidste år er de mest interessante observationer for *Spor 1 - En klimaberedt region* følgende:

- **Kommunerne i hovedstadsregionen er generelt godt med i forhold til vedtage klimatilpasningsplaner, en relateret handlingsplan og dertilknyttede konkrete initiativer.** Alle kommuner har eller forventer med udgangen af 2014 at have haft deres respektive klimatilpasningsplan i høring, ligesom størstedelen med udgangen af 2014 forventer at have udarbejdet en handlingsplan og igangsat konkrete initiativer.
- Der er **generelt stor villighed blandt kommunerne i regionen til at samarbejde om konsekvenserne af klimaforandringer mht. til vand.** Kun én kommune har svaret, at de ikke samarbejder med andre på området. Det vidner om, at de enkelte kommuner har erkendt at man ikke kan løse udfordringerne alene.
- Flere kommuner har i forhold til sidste år den nødvendige viden og værktøjer til at kunne tage beslutninger om klimatilpasning. Der er dog **stadig mange kommuner (16), der efterspørger viden og værktøjer om klimatilpasning.**
- Mere end 1/3 af regionens **kommuner deltager ikke i projektsamarbejder/partnerskaber med erhvervslivet om udvikling nye løsninger på klimaudfordringer.** Kommuner og region kan med fordel tage initiativ til at øge vidensdelingen om erfaringer med at indgå i

Spor 1: En klimaberedt region

Mål for Klimastrategien	Succeskriterier 2015
Der eksisterer langsigtede planer for klimatilpasning i alle kommuner og i regionen	Alle kommuner har udarbejdet klimatilpasningsplaner og handlingsplaner som en del af kommunens klimatilpasningsplan
Som resultat af fælles risiko scenarier ved vi hvor der er risiko for oversvømmelse og vi har gennemført de nødvendige fælles tiltag, der leder vandet hen, hvor vi ønsker	Detaljeret risikokortlægning over alle kritiske steder i hovedstadsregionen er udarbejdet
Klimatilpasningen bliver koordineret mellem nabokommunerne i og uden for regionen og mellem naboregionerne	Kommuner i hovedstadsregionen samarbejder en eller flere nabokommuner om de konsekvenser af klimaforandringerne, der går på tværs af kommunerne fx i regi af KLIKOVAND
Region, kommuner, virksomheder og borgere har planer og har igangsat initiativer for at håndtere regnvand lokalt	Kommuner og region, borgere og virksomheder er oplyst om metoder til forebyggelse af oversvømmelser Kommuner og kommunale forsyningselskaber har de nødvendige redskaber til at foretage en effektiv og økonomisk klimatilpasning på vandområdet
Kommuner og region bidrager til at udvikle nye løsninger på klimaudfordringerne i tæt samspil med erhvervslivet.	Kommuner og region deltager i projektsamarbejder/partnerskaber med erhvervslivet om udvikling nye løsninger på klimaudfordringer.

samarbejder med erhvervslivet med det formål at flere kommuner får interesse for at indgå i projektsamarbejder og partnersaber med erhvervslivet om udvikling af nye løsninger på klimaudfordringer.

I forhold til sidste år er de mest interessante observationer for *Spor 2 - Klimavenlig transport* følgende:

- Der er **fremgang på elbilområdet i hovedstadsregionen** om end der stadig er lang vej til succeskriteriet for 2015 i Klimastrategien: 12.000 elbiler i hovedstadsregionen. I april 2014 er der opgjort i alt 1.222 elbiler i hovedstadsregionen mod 797 elbiler i november 2012. Det er **en forøgelse på 425 elbiler** svarende til en stigning på 53 pct. Der er i april 2014 i alt 193 ladestationer til elbiler i hovedstadsregionen, hvilket er **en stigning på 84 ladestationer** i forhold til december 2012, hvor der var 109 ladestationer. Der svarer til en stigning i antal ladestationer på 77 pct.
- Men **kommunerne kan generelt gøre mere for at fremme brugen af elbiler eller mere klimavenlige køretøjer i kommunernes regi.** Mange kommuner har ikke opsat mål for indkøb af elbiler eller mere klimavenlige køretøjer. Hele 19 kommuner har ifølge De Danske Bilimportører ikke nyregistreret flere elbiler eller andre mere klimavenlige køretøjer i løbet af 2013 til de kommunale vognparker, mens 13 kommuner enten ikke deltager eller ikke har deltaget i samarbejder med private aktører om demonstrationsprojekter for elbiler.

Spør 2: Klimavenlig transport

Mål for Klimastrategien	Succeskriterier 2015
Hovedstadsregionen er foregangsregion for udvikling af klimavenlig transport med fokus på elbiler, cyklisme og kollektiv transport.	Der er 12.000 elbiler i hovedstadsregionen, hvoraf størstedelen er privat ejet.
Hovedstadsregionen er testområde for en sammenhængende opbygning af et marked for elbiler og skaber nye blivende jobs.	Der er etableret samarbejde mellem offentlige myndigheder og private operatører om planlægning og udrulning af en sammenhængende ladeinfrastruktur til elbiler, som er baseret på fælles standarder, lettilgængelig og synlig i hele regionen.
Kommuner og region har indført flådestyring af egen vognpark og udskiftet egne bilparker til persontransport med elbiler eller andre klima- og miljøvenlige køretøjer. Dette er sket i forbindelse med at der alligevel skal indkøbes nye biler eller via en omstilling af eksisterende biler til eldrift.	25 pct. af den offentlige bilpark i hovedstadsregionen er elbiler eller andre typer biltyper drevet af fossilfri energi. Kommuner og region har gennemført analyser af eget transportbehov med henblik på flådestyring og rationalisering af drift og optimering af den offentlige vognpark
Busser i hovedstadsregionen er baseret på grønne drivmidler	Kommuner og region stiller flere og skærpede krav til trafikskabernes CO2-udledning.
Mobilitetsplanlægning sikrer et markant styrket samspil mellem trafikformer til gavn for den kollektive trafik og cykelisme	Der er udviklet en samlet plan for at begrænse trængslen i hovedstadsregionen.

- **Regionen og kommunerne kan gøre mere for at fremme brugen af offentlig transport og cykel.** Væksten i antallet af kilometer, som borgere i hovedstadsregionen rejser med offentlig transport, er ikke fulgt med væksten i det samlede antal kilometer, som indbyggerne transporterer sig på en gennemsnitsdag (antal kilometer med de forskellige transportformer lagt sammen, herunder med bil, cykel, offentlig transport, skib, mv.), mens antallet af kilometer, der foregår med cykel, er på niveau med de seneste år ifølge DTU's Transportvaneundersøgelse. Ca. 7 pct. af borgerenes rejste kilometer er foregået med cykel, hvilket er det samme niveau som de seneste år, mens andelen af kilometer, der er foregået med offentlig transport, er faldet fra 19 pct. til 17 pct. Forklaringen kan være, at vi generelt transporterer os mere og længere, der bl.a. skyldes længere afstand til og fra arbejde, og at det i højere grad sker med bil end med offentlig transport.

I forhold til sidste år er de mest interessante observationer for *Spor 3 – Omstilling af energisystemet* følgende.

- Flere kommuner har det seneste år igangsat initiativer rettet mod omstilling af energisystemet. **Dog har ”kun” omkring halvdelen af kommunerne angivet, at de har udarbejdet eller har planer om at udarbejde en energiplan/energistrategi for energi systemet med henblik på omlægning af energisystemet til fossilfri energi.** En forklaring på, at flere kommuner ikke har planer for omlægning af energisystemet kan være, at de afventer analyser og udmeldinger om retning om omstilling af energisystemet fra nationalt niveau. Endvidere er det kun halvdelen af kommunerne, som har gennemført analyser eller på anden måde styrket videngrundlaget med hensyn til at afdække mulighederne for at omlægge energisystemet til fossilfri energi, mens lidt under halvdelen af kommunerne ikke deltager eller har planer om at deltage i energisamarbejder på tværs af kommuner rettet mod omlægningen af energisystemet til fossilfri energi (fx i regi af eller i samarbejde med forsyningsselskaber).

Spor 3: Omstilling af energisystemet

Mål for Klimastrategien	Succeskriterier 2015
Region, kommuner, virksomheder og borgere har adgang til en fossilfri el- og varmforsyning, der primært er baseret på vedvarende energikilder som især vind, sol, biomasse, geotermisk energi mv.	Der er gennemført projekter for omstilling af naturgasnettet, så det kan anvendes i et energisystem baseret på vedvarende energi. Strategisk energiplanlægning sikrer gennem tværgående koordination og samarbejde mellem offentlige og private aktører overblik over energiforsyningen.
	Energiplan/energistrategi for energisystemet for at sikre adgang til fossilfri energi
Kommuner og region bidrager via efterspørgsel af vedvarende energi til forbrug i egne bygninger til omstilling af energiforsyning	Kommuner og region bidrager til en omstilling til vedvarende energi, f.eks. gennem indkøb af grøn strøm og investeringer i vindmølleparker, samt via reduktion af eget energiforbrug.

- **En positiv historie er, at alle kommuner i regionen med udgangen af 2014 har eller forventer at have udarbejdet og vedtaget en strategi for reduktion af kommunens eget samlede energiforbrug (el/varme).** Størstedelen af kommunerne medgiver endvidere, at der i strategien er opstillet konkrete mål for reduktion af energiforbrug.

I forhold til sidste år er de mest interessante observationer for *Spor 4 – Energieffektive bygninger* følgende.

- **Kommunerne har et godt overblik over energiforbruget i de kommunale bygninger og har planer for at fremme energieffektiviteten i bygningerne.** Kommunerne har eksempelvis generelt godt overblik over, hvor stor en procentdel af kommunens bygningsmasse, der er hhv. A1, A2 eller B-mærkede ejendomme og det gennemsnitlige energiforbrug per m² for den kommunale bygningsmasse. Alle kommunerne måler og monitorerer udviklingen i den kommunale bygningsmasses energiforbrug og alle på nær én kommune har vedtaget eller planlagt at vedtage en handlingsplan for energieffektivisering af kommunale bygninger. I forlængelse heraf har alle kommuner i regionen angivet at have opsat og vedtaget eller planlagt at opsætte og vedtage konkrete mål for energieffektivisering af kommunale bygninger.

Spør 4: Energieffektive bygninger

Mål for Klimastrategien	Succeskriterier 2015
Kommuner og region energieffektiviserer offentlige bygninger, så de lever op til målene i ”Energistrategi 2050” om effektivisering af boliger og bygninger.	Kommuner og region styrer og vedligeholder offentlige bygninger energieffektivt, og vil årligt diskutere og følge op på konkretisering og udmøntning heraf.
Ved renoveringsarbejde på offentlige bygninger i kommuner og region vurderes samtidigt mulighederne for at gennemføre energibesparende tiltag og anden klimarenovering	
Med hensyn til Borgerinddragelse og energirenoveringer af bygninger går hovedstadsregionen foran. Der er opstillet redskaber, konkrete handlingsplaner og etableret samarbejdsfora for at fremme borgernes viden og adfærd omkring energieffektivisering af bygninger og boliger	Generel information om energieffektivisering er tilgængelig for borgere og erhvervsliv ved f.eks. valide data, enkle beregningsværktøjer og lettere adgang til pakkedninger.

- **Kommunerne kan gøre mere for at påvirke borgere og virksomheder i de respektive kommuner til at fremme energieffektive bygninger.** Selvom en del kommuner fx har igangsat informationskampagner over for borgere og virksomheder for at fremme energieffektivisering ved nybyggeri og renovering er der mange kommuner som angiver, at de ikke har gjort noget på området. Det samme billede gør sig gældende i forhold til at tilbyde redskaber eller rådgivning til borgere og virksomheder med henblik på at fremme energieffektivisering ved nybyggeri og renovering.

1.2 SPOR 1: EN KLIMABEREDT REGION

Det første spor i klimastrategien sigter mod at skabe en klimaberedt region i 2025.

Kommunernes klimatilpasningsplaner, handlingsplaner og konkrete initiativer

16 ud af 29 kommuner har haft **klimatilpasningsplaner i høring**. De resterende kommuner har enten en plan for udsendelse af klimatilpasningsplanen eller en plan for hvornår den skal i høring. Alle kommuner har således haft deres klimatilpasningsplan i høring ved udgangen af 2014, hvis alt går efter planen.

13 ud af de 16 kommuner, der har haft deres klimatilpasningsplaner i høring, har desuden udarbejdet en **handlingsplan**, som en del af kommunens klimatilpasningsplan, mens 11 kommuner har en plan om at udarbejde en handlingsplan i 2014.

Som følge af kommunernes klimatilpasningsstrategier har 13 kommuner igangsat **konkrete initiativer**, mens 11 kommuner har planer om at igangsætte konkrete initiativer i 2014. Af de 13 kommuner der har igangsat konkret initiativer som følge af kommunernes klimatilpasningsstrategier har:

- 12 kommuner igangsat eller planer om at igangsætte **analyser/undersøgelser**.
- 10 kommuner har igangsat eller planer for at igangsætte **initiativer over for borgere og virksomheder med henblik på at håndtere regnvand lokalt og forebygge oversvømmelser**.
- 10 kommuner igangsat eller planer for at igangsætte **initiativer over for kommunens egne bygninger eller områder**.
- 9 kommuner gennemført initiativer til **lokal håndtering af regnvand**.

Størstedelen af kommunerne har indarbejdet **målene fra klimatilpasningsplanen i kommuneplanen** eller som tillæg hertil (i alt 21 kommuner). Yderligere fire kommuner forventer, at målene fra klimatilpasningsplanen er indarbejdet i kommuneplanen eller som tillæg til kommuneplanen i 2014.

Risikokortlægning af risikoen for oversvømmelser og mulighederne for at forebygge

25 kommuner har i år svaret, at de har gennemført en **detaljeret risikokortlægning af risikoen for oversvømmelser**, mens én kommune har planer om at gøre det i 2014. I 2013 havde 11 kommuner gennemført en detaljeret risikokortlægning for oversvømmelser, mens 13 kommuner for 2013 havde budgettet med at gennemføre risikokortlægningen.

14 kommuner har i 2013 **kortlagt muligheder for at forebygge oversvømmelser**, mens 6 kommuner har planer om at kortlægge mulighederne for at forebygge oversvømmelser i 2014 (i alt 20 kommuner). Ved sidste års undersøgelse havde 12 kommuner for 2013 budgetteret med at kortlægge mulighederne for at forebygge oversvømmelser. Ni kommuner havde forinden gennemført kortlægningen.

Koordinering mellem nabokommuner og region om konsekvenser af klimaforandringer

I alt 25 kommuner har svaret, at de har **deltaget i samarbejder vedrørende konsekvenser af klimaforandringer mht. til vand** det seneste år eksempelvis i regi af KLIKOVAND.

Lokal håndtering af regnvand

12 kommuner har i 2013 **investeret i ombygning af spildevandssystemer**. I sidste års måling svarede 13 kommuner, at de inden 2013 havde investeret i ombygning af spildevandssystemer.

10 kommuner har enten etableret eller planer om at etablere **vådområder i kommunen**. Det er fire kommuner flere end sidste år.

14 kommuner har igangsat, planer om at igangsætte eller budgetteret med investere i **kombineret sikring mod oversvømmelser med etablering af grønne områder eller udnyttelse af eksisterende grønne områder**. Det er fire kommuner flere end sidste år.

Otte kommuner har arbejdet med **kombineret sikring mod oversvømmelser med andre offentlige arealer som f.eks. parkeringspladser**, hvilket er seks flere end sidste år.

Information, tilskudsordninger og viden om klimatilpasning

13 kommuner har angivet, at de inden for det seneste år har gennemført **informationskampagner over for borger og virksomheder** med henblik på at håndtere regnvand lokalt og forebygge oversvømmelser. Samme antal kommuner har inden for det seneste år haft **tilskudsordninger** til borgere og/eller virksomheder med henblik på at håndtere regnvand lokalt og forebygge oversvømmelser. 16 kommuner har krav om lokal regnvandshåndtering indført i **lokal- og/eller kommuneplanerne**.

16 kommuner angiver, at de **mangler viden eller værktøjer i kommunen** til at kunne tage beslutninger om klimatilpasning, hvilket 19 kommuner også svarede sidste år. 10 kommuner angiver, at de mangler viden om konsekvenser af klimaforandringer for forskellige sektorer, hvilket er tre kommuner færre end sidste år. 14 kommuner mangler i viden om konkrete handlingsmuligheder for tilpasning i kommunen, hvilket er samme antal kommuner som sidste år.

Udvikling af nye løsninger i samspil med erhvervslivet

Ifølge Oxford Researchs opgørelse deltager Region Hovedstaden (inkl. Væksthuset) og hovedstadsregionens kommuner i 52 **projektsamarbejder/partnerskaber med erhvervslivet om udvikling nye løsninger på klimaudfordringer** støttet af diverse forsknings-, teknologi-, innovations- og erhvervsstøtteordninger/-programmer. Københavns Kommune og Albertslund Kommune deltager i hhv. 26 og 15 projekter/partnerskaber, mens 11 kommuner ikke deltager i projekt-/partnerskabssamarbejde med virksomheder om udvikling nye løsninger på klimaudfordringer om fx udvikling af miljøteknologi.

1.3 SPOR 2: KLIMAIVENLIG TRANSPORT

Det andet spor i klimastrategien sigter mod en omstilling til mere klimavenlige transportformer i 2025.

Elbiler i hovedstadsregionen

De Danske Bilimportører har opgjort, at der i 2014 var i alt **1.222 elbiler i hovedstadsregionen**, hvilket i forhold til Danske Bilimportørers data fra november 2012 er en stigning på 425 elbiler. I november 2012 var der 797 elbiler indregistreret i hovedstadsregionen. Trods stigningen i antallet af elbiler er det dog langt fra målsætning om 12.000 elbiler i hovedstadsregionen i 2015.

Ifølge Oxford Researchs (OR) opgørelse deltager **20 kommuner i samarbejder med private aktører om demonstrationsprojekter for elbiler**. Det er fire kommuner flere end antallet af kommuner, der sidste år svarede at de deltog i samarbejder med private aktører om demonstrationsprojekter for elbiler.

OR har opgjort, at der i april 2014 var 193 offentligt tilgængelige **ladestationer til elbiler** i hovedstadsregionen mod 109² i december 2012. 129 af de 193 ladestationer til elbiler er at finde i Københavns Kommune.

Den kommunale og regionale vognpark

De Danske Bilimportører har opgjort, at **hovedstadsregionens kommunale og regionale vognpark** pr. 30. marts 2014 i alt indeholder 216 eldrevne køretøjer og 16 køretøjer drevet på enten brint-, hybrid-plug in- eller gas³ ud af samlet 3.149 køretøjer svarende til 7 pct. elbiler eller andre typer biltyper drevet af fossilfri energi. 76 af de eldrevne køretøjer og de 16 køretøjer drevet på enten brint-, hybrid-plug in- eller gas er **nyregistreret i 2013**. Klimastrategiens målsætning er, at 25 pct. af den offentlige bilpark i hovedstadsregionen er elbiler eller andre typer biltyper drevet af fossilfri energi i 2015.

Syv kommuner har svaret, at de har opstillet **politisk vedtagne mål for indkøb af elbiler**, men ikke afsat midler i 2014, mens fire kommuner har svaret, at de har opstillet **politisk vedtagne mål for indkøb af klimavenlige køretøjer**⁴ og afsat midler hertil. Tre kommuner har opsat politisk vedtagne langsigtede mål for andelen af el-biler i den kommunale vognpark det seneste år, mens to kommuner har opsat politisk vedtagne langsigtede mål for andelen af mere klimavenlige køretøjer i den kommunale vognpark det seneste år.

Størstedelen af kommunerne i regionen har enten igangsat eller planer om at igangsætte initiativer med henblik på **flådestyring og optimering af den kommunale vognpark**. 25 kommuner har gennemført eller planer om at gennemføre analyser af kommunens transportbehov med henblik på flådestyring og optimering af

---

² Heraf én batteriskiftestation i Herlev

³ Alle 16 køretøjer er i indregistreret i Københavns Kommune i 2013. 15 kører på brint.

⁴ Drevet på fx gas, brint eller hybrid-plug

vognparken, men 20 kommuner har gennemført en samlet kommunal indsats med henblik på at rationalisere og optimere driften af den kommunale vognpark.

Region Hovedstadens ”grønne” bussers bidrag til udledning af mindre CO₂

Ifølge MOVIA driver Region Hovedstaden 131 busser som af MOVIA beskrives som grønne⁵. De ”grønne” busser har medvirket til, at der i 2013 blev udledt 86 gram mindre **CO₂ pr. kørt km. fra busser** i hovedstadsregionen i 2013 end i 2012.

Cyklisme, offentlig transport og passagerer pr. biltur i hovedstadsregionen

Ifølge DTU’s transportvaneundersøgelse foregår **ca. 7 pct. af antallet af kilometer indbyggerne i regionen har rejst på en gennemsnitsdag pr. cykel** (også ca. 7 pct. i 2010 og 2011), mens 17 pct. er med **offentlig transport** (19 pct. i 2010 og 2011).

Størstedelen af kommunerne har **planer for at fremme cyklisme, brugen af offentlig transport og transport reducerende byplanlægning**.

I henhold til DTU’s transportvaneundersøgelse var der i 2012 gennemsnitlig 1,4 **passagerer pr. biltur** i hovedstadsregionen, mens der i 2010 og 2011 var 1,35 passagerer pr. biltur.

1.4 SPOR 3: OMSTILLING AF ENERGISYSTEMET

Det tredje spor i klimastrategien sigter mod en omstilling til et fossilfrit energisystem i 2025. Hensigten er at udfase fossile brændsler til varme og el til fordel for vedvarende energi. Samtidig skal energi-ressourcerne anvendes mere effektivt.

Adgang til fossilfri el og varmforsyning og planer for omstilling

14 kommuner angiver, at de har udarbejdet eller har planer om at **udarbejde en energiplan/energistrategi for energi systemet rettet mod omlægning af energisystemet til fossilfri energi**.

Der er ingen kommuner i regionen som har **udarbejdet planer for omstilling af naturgasnettet til biogas**. Ni kommuner har svaret, at de ikke mener det er relevant for deres kommune.

---

⁵ Euro 3-busser med filter eller EEV-busser

16 kommuner har i år eller ved sidste års nulpunktsmåling svaret, at de enten har udarbejdet eller har planlagt at udarbejde **planer for omstilling af naturgasnettet til fjernvarme**.

15 kommuner har i år eller sidste år svaret, at de har gennemført **analyser eller på anden måde styrket videngrundlaget** i forhold til mulighederne for at omlægge energisystemet til fossilfri energi.

18 kommuner har svaret, at de deltager eller har planer om at deltage i **energisamarbejder på tværs af kommuner** rettet mod omlægningen af energisystemet til fossilfri energi (fx i regi af eller i samarbejde med forsyningsselskaber).

Energikapacitet fra landvindmøller og solceller

Der er i alt 118 vindmøller i hovedstadsregionen, hvoraf 26 er hav vindmøller. Målt på kapacitet (kW) og kapacitet (kW) pr. indbygger findes den klart største **energikapacitet fra landvindmøller** i Bornholms regionskommune. Ca. halvdelen af energikapaciteten fra landvindmøller i hovedstadsregionen på 58.931 kW er på Bornholm. Hav vindmøllerne i regionen har en kapacitet på 50.800 kW.

Målt på kapacitet (kW) pr. indbygger findes den største **energikapacitet fra solceller** i Bornholms regionskommune, men også i Halsnæs, Hillerød, Allerød, Egedal og Furesø kommuner er der væsentlig større energikapacitet pr. indbygger fra solceller ind det regionale gennemsnit på 0,4 kW pr. indbygger.

Efterspørgsel efter vedvarende energi – borgere og virksomheder

18 kommuner har i år eller ved sidste års måling svaret, at de har igangsat **informationskampagner over for borgere** med henblik på at **reducere energiforbruget** evt. igennem kommunalt energiselskab, mens 20 kommuner har igangsat informationskampagner **over for virksomheder**.

18 kommuner har igangsat **andre tiltag over for borgere** med henblik på at styrke motivation/incitamenten med målet om at **reducere energiforbrug** fx via henvendelse til borgere med højt energiforbrug. 16 kommuner har igangsat andre tiltag **over for virksomheder** målet om at reducere energiforbrug fx tilbud om rådgivning og/eller som en del af Green Cities samarbejdet.

14 kommuner har i 2013 eller 2014 angivet, at have planlagt eller igangsat **informationskampagner over for borgere** med henblik på at **fremme produktionen af vedvarende energi** evt. igennem kommunalt energiselskab fx uddeling af informationsfolder om solceller, mens ni kommuner rettet informationskampagner **over for virksomheder**.

13 kommuner har i år eller sidste år svaret, at de har planlagt eller **igangsat andre tiltag over for borgere** (med henblik på at styrke motivation/incitamenten) med målet om at **fremme produktionen af vedvarende energi** fx indsats omkring fælles solcelleanlæg eller solcelleløsninger til boligforeninger. Ni kommuner har igangsat andre tiltag **over for virksomheder** (med henblik på at styrke motivation/incitamenten) med målet om at fremme produktionen af vedvarende energi fx ved temamøder i klimanetværk.

Kommunernes eget energiforbrug og bidrag

Alle kommuner i regionen har udarbejdet og vedtaget eller planlagt vedtaget i 2014 **en strategi for reduktion af kommunens eget samlede energiforbrug (el/varme)**. 24 kommuner medgiver, at der i strategien er opstillet konkrete mål for reduktion af energiforbrug.

Seks kommuner svarer, at de har **bidraget til grøn omstilling ved indkøb af grøn strøm eller investeret i vindmøller**.

1.5 SPOR 4: ENERGIEFFEKTIVE BYGNINGER

Det fjerde spor sigter mod at skabe flere energieffektive bygninger frem mod 2025. Målet er at fremme byggeri af nye energieffektive bygninger og energirenovere de eksisterende.

Energiforbrug i den kommunale bygningsmasse

Kommunerne har generelt godt **overblik over hvor stor en procentdel af kommunens bygningsmasse, der er hhv. A1, A2 eller B-mærkede ejendomme og overblik over det gennemsnitlige energiforbrug per m2 for den kommunale bygningsmasse**. Kun to kommuner angiver at de slet ikke har overblik over hvor stor en procentdel af kommunens bygningsmasse, der er hhv. A1, A2 eller B-mærkede ejendomme, mens én kommune i mindre grad har overblik over det gennemsnitlige energiforbrug per m2 for den kommunale bygningsmasse.

Alle kommuner har enten i 2014 eller 2013 svaret, at de **måler og monitorerer udviklingen i den kommunale bygningsmasses energiforbrug**.

Energieffektiviseringer af kommunale bygninger – planer, mål og retningslinjer

Med undtagelse af én kommune har alle vedtaget eller planlagt at vedtage **en handlingsplan for energieffektivisering af kommunale bygninger**.

Alle kommuner i regionen har angivet at have opsat og vedtaget eller planlagt at opsætte og vedtage **konkrete mål for energieffektivisering af kommunale bygninger**.

20 kommuner har angivet, at de i 2013 eller 2014 har **vedtaget retningslinjer for energieffektivisering ved renovering af offentlige bygninger**.

17 kommuner har enten i 2013 eller 2014 **vedtaget retningslinjer for energimærkeklasse og energiforbrug i kommunalt nybyggeri** i deres kommuner.

Energieffektivisering ved nybyggeri og renovering

Ligeledes 17 kommuner har igangsat **informationskampagner over for borgere** for at **fremme energieffektivisering ved nybyggeri og renovering** dette eller sidste år, mens 13 kommuner har igangsat informationskampagner **over for virksomheder** for at fremme energieffektivisering ved nybyggeri og renovering.

15 kommuner tilbyder **redskaber eller rådgivning til borgere** med henblik på at **fremme energieffektivisering ved nybyggeri og renovering**. Her forstås redskaber eller rådgivning ud over information på hjemmeside, brochurer eller lignende. 16 kommuner tilbyder redskaber eller rådgivning **til virksomheder** med henblik på at fremme energieffektivisering ved nybyggeri og renovering.

2. Metode og datagrundlag

Nulpunktsmålingen bygger dels på spørgeskemaundersøgelser blandt kommunerne i hovedstadsregionen og dels på data, hovedsageligt kvantitative, fra en lang række kilder.

I forhold til nulpunktsmåling i 2013 har det været målet at begrænse antallet af spørgsmål og indhente flere oplysninger fra registerdata i stedet.

På baggrund af tilbagemeldinger fra kommunerne fra sidste års måling og ved drøftelse mellem Region Hovedstaden, den kommunale følgegruppe og Oxford Research er der i år målt på en række nye indikatorer fx kW fra solceller pr. indbygger i kommunen, mens andre indikatorer er droppet. Fx blev det besluttet ikke at anvende Region Syddanmarks og Danmarks Statistiks 'Det Gode Liv' database om bl.a. CO₂-udledning, energiforbrug og produktion af vedvarende energi i alle landets kommuner til spor 4 pga. kritik af data fra kommunerne.

2.1 SPØRGESKEMAUNDERSØGELSE MED KOMMUNERNE

Det primære grundlag for nulpunktsmålingen af klimastrategien for hovedstadsregionen er en spørgeskemaundersøgelse blandt de 29 kommuner i hovedstadsregionen. Der blev udsendt fire spørgeskemaer – ét for hvert spor af de fire spor – til hver kommune. Spørgeskemaerne blev dels udsendt i en Word-udgave og dels med et link til den elektroniske version. Kommunerne blev af to omgange påmindet skriftligt om at besvare spørgeskemaerne efterfulgt af telefonopfølgning til samtlige kommuner, der endnu ikke havde besvaret skemaet. I alt svarede 26 kommuner ud af de 29 kommuner i regionen på spørgeskemaerne til de fire spor i år. Dragør, Herlev og Hørsholm kommuner besvarede ikke spørgeskemaerne. Ved sidste års undersøgelse svarede afhængig af spor mellem 27 og 24 kommuner.

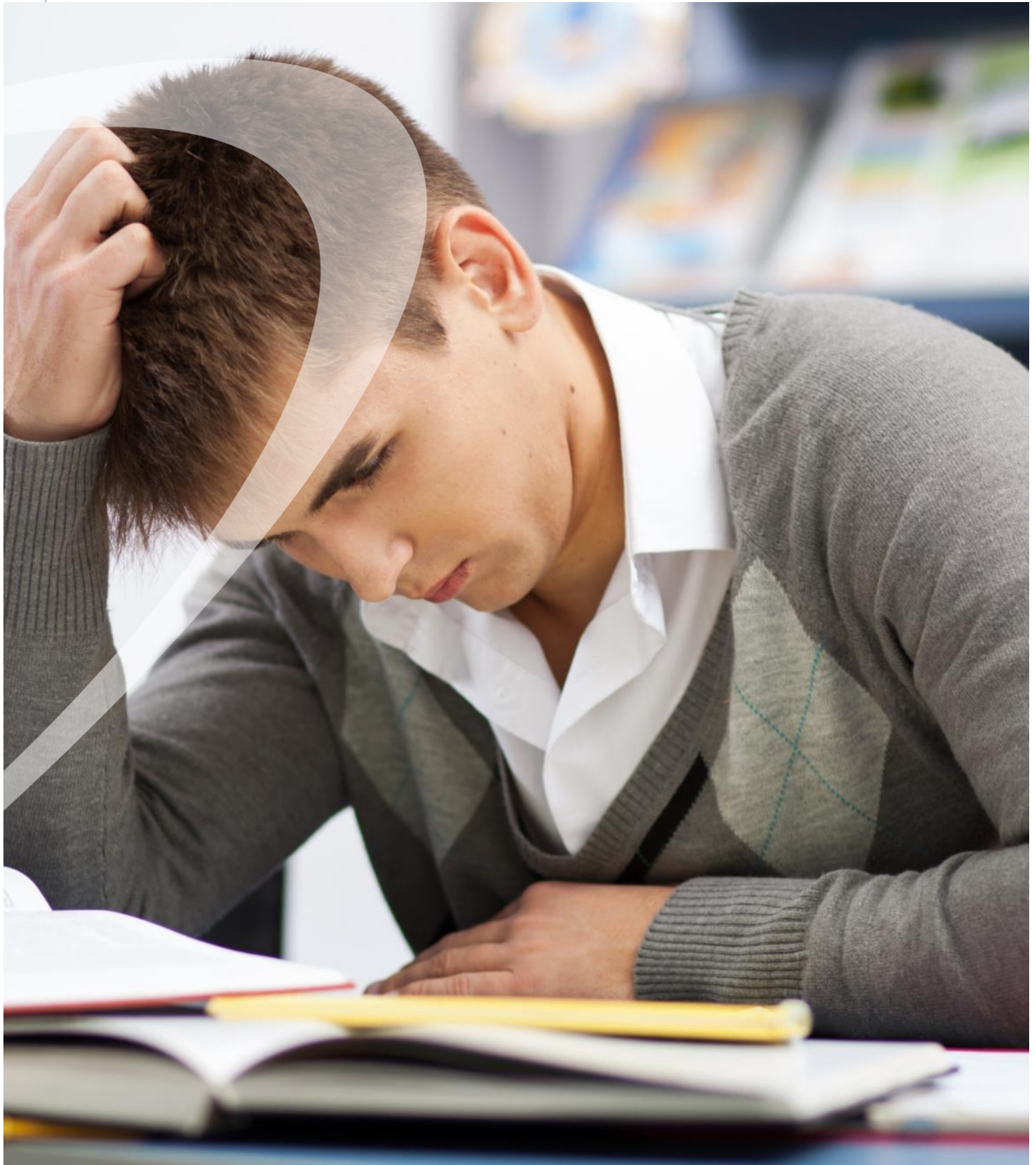
2.2 ØVRIG DATAGRUNDLAG

Der er blevet indhentet data fra følgende kilder:

- Spor 1: Naturstyrelsen (indikator 1a) og diverse forsknings-, teknologi-, innovations- og erhvervsstøtteordninger/-programmer (indikator 1h)
- Spor 2: De Danske Bilimportører (indikator 2a og 2d), Trafikstyrelsen, Energistyrelsen, EUDP, CLEVER og E-ON (indikator 2b), Clever, Tipcharge, E-ON, Det Økologiske Råd og kommunale websites (indikator 2c), MOVIA (indikator 2g og 2h) og DTU-transportvaneundersøgelse (indikator 2i, 2j og 2k)
- Spor 3: Energistyrelsen (indikator 3c) og Energinet.dk (indikator 3d)
- Spor 4: Danmarks Naturfredningsforening (indikator 4a)

DANMARK

Oxford Research A/S
Falkoner Allé 20
2000 Frederiksberg
Danmark
Tel: (+45) 3369 1369
office@oxfordresearch.dk

NORGE

Oxford Research AS
Østre Strandgate 1
4610 Kristiansand
Norge
Tel: (+47) 4000 5793
post@oxford.no

SVERIGE

Oxford Research AB
Norrländsgatan 11
103 93 Stockholm
Sverige
Tel: (+46) 08 240 700
office@oxfordresearch.se

FINLAND

Oxford Research Oy
Helsinki:
Fredrikinkatu 61a, 6krs.
00100 Helsinki, Suomi
www.oxfordresearch.fi
office@oxfordresearch.fi

BRUXELLES

Oxford Research
C/o ENSR
5. Rue Archimède
Box 4, 1000 Brussels
www.oxfordresearch.eu
office@oxfordresearch.eu